

FEDERÁLNÍ
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

K č.j. 016.976/81-ZPO

Příloha č. 4

Výtisk č.: 31
Počet listů: 14

V y s t o u p e n í
ministra zahraničních věcí Rumunské socialistické republiky
Š t. A n d r e i

Bukurešť, 2. prosince 1981

Vážení soudruzi,

chtěl bych znovu vyjádřit uspokojení v souvislosti se zasedáním Výboru ministrů zahraničních věcí členských států Varšavské smlouvy, které se konalo v Bukurešti a přesvědčení, že toto zasedání napomůže upevnění spolupráce mezi našimi státy v boji za zastavení horečného zbrojení a přechodu k odzbrojení, v první řadě jadernému, v úsilí vynaloženému na úspěšné zakončení madridské schůzky, týkající se bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

Jak víte, v těchto dnech na zasedání pléna ÚV RKS, generální tajemník strany s. Nicolae Ceaușescu vystoupil se zprávou mimořádné důležitosti, ve které na základě závěrů a směrů XII. sjezdu strany provedl analýzu vnitřní a mezinárodní situace a úkolů naší strany v sociálně-ekonomické výstavbě, v boji za zastavení růstu mezinárodního napětí, za mírové politické řešení sporných otázek mezi státy cestou jednání, za zastavení horečného zbrojení, za odzbrojení, v první řadě jaderné, za likvidaci zaostalosti

a vytvoření nového ekonomického řádu, za obnovení politiky míru, uvolňování, spolupráce a respektování národní nezávislosti všech národů.

Zvláštní pozornost byla věnována okamžitému přechodu ke konkrétním opatřením v oblasti zastavení horečného zbrojení a odzbrojení, zvláště radikálním opatřením pro jaderné odzbrojení na evropském kontinentu. V této souvislosti zvláštní pozornost byla věnována sovětsko-americkým jednáním v Ženevě, týkajícím se zastavení, rozmísťování a vývoje a rovněž stažení jaderných raket středního doletu z Evropy.

Tyto otázky byly posouzeny i na zasedání Velkého národního shromáždění RSR, které rozhodlo zplnomocnit generálního tajemníka RKS, prezidenta RSR s. N. Ceaušeska, aby se osobně obrátil na generálního tajemníka ÚV KSSS, předsedu prezidia Nejvyššího sovětu SSSR s. L. I. Brežněva a na prezidenta USA R. Reagana, na všechny ostatní hlavy států, signatářů Závěrečného aktu KBSE s výzvou, udělat vše, co je v jejich silách, aby bylo dosaženo konkrétních dohod o zastavení rozmísťování a vývoje nových zbraní hromadného ničení, stažení jaderných raket středního doletu z Evropy.

Velké národní shromáždění rovněž schválilo Výzvu k parlamentům, vládám a národům evropských zemí, USA a Kanady.

Ve svém vystoupení na plénu ÚV a v projevu k Velkému národnímu shromáždění s. N. Ceaušescu zdůraznil, že v současné mezinárodní situaci neexistuje důležitější otázka, než zastavení horečného zbrojení, politiky napětí, nutnost udělat vše pro přechod k odzbrojení, pro Evropu bez jaderných zbraní, pro mír a spolupráci mezi všemi národy.

Vážení soudruzi!

V duchu vystoupení s. N. Ceaušeska na plénu ÚV bych chtěl přednést stanovisko RSR k otázkám týkajícím se programu našeho zasedání a v souladu s hlavními směry činnosti, na které podle našeho názoru je zapotřebí soustředit naše úsilí.

Nynější zasedání se koná v období zhoršené mezinárodní situace, zostření světové ekonomické krize, což dalo nové dimenze morálně-politické krizi imperialismu. Intenzifikace činnosti, jejímž cílem je konsolidace a přerozdělení sfér vlivu, existence řady vojenských konfliktů, zostření rozporů mezi různými státy a skupinami států, stupňování horečného zbrojení, to vše vedlo k narůstání nebezpečí války, k ohrožení nezávislosti a suverenity států.

Současně se stále více projevuje vůle národů definitivně skoncovat s koloniálním panstvím, s imperialistickou politikou síly a diktátu a působit v zájmu upevnění národní nezávislosti a suverenity, zastavení horečného zbrojení, v první řadě jaderného, pro odzbrojení, uvolnění a mír, v zájmu řešení sporných otázek mezi státy pouze cestou jednání.

Naše zasedání probíhá poté, kdy začala ženevská jednání mezi SSSR a USA, kdy celá světová veřejnost očekává, že tato jednání vyústí do konkrétních praktických opatření a rozhodnutí ve směru konstruktivního řešení otázky o zastavení rozmísťování a vývoje nových jaderných raket středního doletu v Evropě, stažení a úplné likvidace jaderných zbraní na kontinentu.

V době, kdy fóra o odzbrojení přešlapují na místě, horečné zbrojení se nejen nepřibrzdilo, ale dostalo nové mohutné impulsy, ačkoliv těžké, velice zhoubné následky stálého hromadění zbraní jsou všem známy. V různých zemích nebezpečně vzrostla, zvláště v zahraniční politice, úloha vojensko-průmyslového komplexu, který rozšířil své panství nad obrovskými lidskými, ekonomickými, technologickými a vědeckými zdroji, určenými na jejich ničení, má stále větší vliv a hluboce negativní dopad na společensko-politický život, podporuje tendence priority vojenské síly, nebo můžeme říci militarizace mezinárodního života.

Vojenské rozpočty dosáhly bezprecedentních rozměrů a vývoj nových druhů a systémů zbraní vnáší nové elementy destabilizace a podezírání a zvyšuje nebezpečí rozpoutání jaderného konfliktu, přičemž komplikuje jednání v oblasti omezení a snížení zbrojení a odzbrojení.

Horečné zbrojení se stalo neúnosným břemenem pro všechny národy, nezávisle na jejich velikosti, společenském zřízení, potenciálu a zdrojích, stalo se překážkou pro ekonomický a sociální rozvoj, pro likvidaci zaostalosti a pro zabezpečení blahobytu národů.

Proto si myslíme, že dnes nejnaléhavějším úkolem a klíčem k likvidaci hlavních příčin konfrontace a nebezpečí války, k obnovení politiky zmírňování napětí, důvěry a spolupráce mezi národy je neodkladný přechod k efektivním a podstatným činům, týkajícím se zastavení - dokud není příliš pozdě - horečného zbrojení a odzbrojení, v první řadě jaderného, s odpovídající mezinárodní kontrolou, pro realizaci rovnováhy sil a bezpečnosti každého státu při stále nižší úrovni zbrojení, to znamená, ne cestou výroby nových druhů zbraní, ale cestou přechodu k odzbrojení. Je zapotřebí to udělat tak, aby tento přístup byl hlavním na všech fórech a zasedáních, která se týkají odzbrojení.

Rumunský lid je hluboce znepokojen vážnou situací, která vznikla v Evropě, jako důsledek nahromadění ohromného arsenálu zbraní, zvláště pak jaderných. Jak je známo, Rumunsko od samého začátku vystupuje proti plánům NATO na rozmístění nových jaderných raket středního doletu, proti tomu, aby USA začaly vyrábět neutronovou bombu. Taktéž od samého začátku naše země vystupuje za zahájení rozhovorů, týkajících se zamezení hromadění jaderných arsenálů na našem kontinentu, za oboustranný přechod k jejich podstatnému omezení, za vytvoření podmínek pro zastavení růstu napětí a upevnění bezpečnosti v Evropě.

Soudruh Nicolae Ceaušescu ocenil zvláštní význam prohlášení s. L. I. Brežněva v Bonnu, podle kterého SSSR vystupuje za úplné zřeknutí se oběma stranami - Západem i Východem - všech druhů jaderných zbraní středního doletu, namířených na objekty v Evropě a za přeměnu Evropy na kontinent bez jaderných zbraní.

Rumunsko vítá začátek sovětsko-amerických jednání v Ženevě a pokládá za potřebné, aby už na samém začátku bylo dosaženo dohody o zřeknutí se, v době konání rozhovorů, rozhodnutí NATO

o rozmísťovanie nových raket stredného doletu a od vývoje obema stranami takovýchto raket. Současne SSSR, jak prohlásil L. I. Brežněv, jednostranně sníží určitou část svých jaderných prostředků středního doletu nacházejících se v evropské části SSSR. Je potřebné jednat tak, aby jednání vyústila v dohodu, která by vedla k co možná nejnížší úrovni jaderné výzbroje v Evropě a rovněž k přijetí opatření k úplné likvidaci jaderných zbraní - i středního doletu i taktických - tak, aby se Evropa stala kontinentem bez jaderných zbraní. Chápeme, že je třeba vyřešit mnoho složitých otázek, že se nahromadilo mnoho zbraní, hodně nedůvěry, že mezi návrhy SSSR a USA jsou podstatné rozdíly, avšak věc míru a bezpečnosti národů je nejdůležitější ze všech. V tomto duchu si myslíme, že je povinností všech států, všech hlav států a vlád Evropy jednat tak, aby bylo dosaženo cíle ženevských jednání, aby bylo dosaženo zastavení rozmísťování a vývoje, stažení a likvidace jaderných zbraní středního doletu a taktických zbraní z Evropy.

Jelikož se otázka jaderných prostředků středního doletu týká všech evropských národů, pokládáme za potřebné, aby státy evropského kontinentu s velkou odpovědností řešily tuto otázku, zúčastnily se v té nebo jiné formě jednání, vyložily své pozice a konkrétně přispěly k dosažení dohod, přijatelných pro všechny strany. Takováto účast by byla v zájmu kladného průběhu jednání, byla by politickým nátlakem na USA zřeknout se plánů na rozmísťování nových raket v Evropě, zvětšila by se odpovědnost vlád účastnických států vůči naléhavým požadavkům veřejnosti v zájmu míru a odzbrojení.

V témže duchu na základě životních zájmů účastnických států Varšavské smlouvy v dosažení konkrétních kladných výsledků v rámci jednání a rovněž na základě principů a demokratických norem, na nichž se zakládají vztahy mezi našimi státy, navrhuje se vytvořit zvláštní poradní výbor účastnických států Varšavské smlouvy o otázkách, které jsou předmětem sovětsko-amerických jednání zahájených 30. listopadu, který by zabezpečil informovanost účastnických států Smlouvy o průběhu rozhovorů, výměny názorů a porad, o návrzích ve spojitosti s pozicemi našich zemí na jednání.

Chtěli bychom, aby rozhodnutí v tomto smyslu bylo uvedeno v komuniké našeho zasedání, nebo přinejmenším dosáhnout dohody vnitřního charakteru o vytvoření takového zvláštního poradního výboru. Rumunsko se domnívá, že je potřebné přijmout účinná opatření pro odvrácení výroby neutronové zbraně, která má být rovněž rozmístěna v Evropě.

Jak zdůrazňoval s. N. Ceaušescu, pokládáme za plně oprávněný návrh SSSR v OSN označit za zločince toho, kdo první použije jaderné zbraně. Ten, kdo se připravuje k použití jaderné zbraně proti jiným národům, uskutečňuje politiku proti lidstvu, kterou je nutno odsoudit se vší rozhodností. Kladně hodnotíme dohodu o obnovení jednání mezi SSSR a USA o otázkách strategických zbraní a domníváme se, že jejich výsledkem by mělo být přijetí opatření k podstatnému snížení jaderných strategických zbraní a vůbec výzbroje.

Naše země musí udělat všechno, co je v jejích silách a společně s neutrálními a nezúčastněnými zeměmi a rovněž s dalšími zainteresovanými zeměmi znásobit úsilí s tím, aby se v ženevském výboru o odzbrojení mohlo přistoupit k efektivním jednáním s cílem dosáhnout řešení neodkladných problémů jaderného odzbrojení, které jsou již dlouho na programu tohoto výboru.

V současné mezinárodní situaci je podle názoru naší strany nejdůležitějším úkolem zmrazení a omezení vojenských rozpočtů na základě odpovídajících smluv a na adekvátní mezinárodní kontrole.

Myslíme si, že nadešel čas, kdy je nutno přijmout rozsáhlá ofenzivní opatření k omezení vojenských rozpočtů. Jak víte, v diskusi na nynějším zasedání Valného shromáždění OSN Rumunsko předneslo návrh, aby se dosáhlo smlouvy o zmrazení vojenských rozpočtů na úrovni roku 1981, o postupném omezení během příštích 4 - 5 let vojenských výdajů nejméně o 10 - 15 %, aby touto cestou ušetřené částky mohly být použity pro vlastní ekonomický a sociální rozvoj a podporu úsilí rozvojových zemí. Při důrazné realizaci návrhů na omezení vojenských rozpočtů můžeme napomáhat

většímu tlaku ze strany veřejnosti a národů na vlády USA a dalších západních zemí, které v podmínkách, kdy se střetávají s vážnými problémy, které jsou výsledkem ekonomické krize a zvláště s nezaměstnaností, inflací a omezením sociálních výdajů, nemohou zůstat lhostejnými k tendencím, které vedou ke zvyšování vojenských nákladů.

Musíme rovněž přijmout opatření pro intenzifikaci vídeňských jednání, které už dlouho přešlapují na místě. Třebaže posuzovaná snížení nemají praktický význam pro zmenšení vojenského potenciálu, ujednání pro určité omezení vojsk a výzbroje, ať už by bylo jakkoliv skromné, by ukázalo, že existuje možnost dosáhnout dohody, zároveň by se upevnila důvěra a otevřela cesta k efektivním opatřením k vojenskému odpoutání a odzbrojení v Evropě. Myslíme si, že v souladu s těmito jednáními je zapotřebí vytvořit organizační formu, v rámci které by se mezi našimi zeměmi konaly konzultace, výměna informací a předkládaly by se návrhy s tím, že bychom na jednáních mohli vystoupit z pozic, které by byly ujednoceny mezi všemi našimi zeměmi. Současně je nutno konat v souladu s dohodami dosaženými mezi našimi zeměmi o stažení vojsk a likvidaci vojenských základen na cizím území, snížení ozbrojených sil a výzbroje, omezení vojenské aktivity bloků a jejich současným rozpuštěním, počínaje likvidací voj. orgánů, vytvořením bezjaderných pásem a pásem míru a spolupráce v Evropě v různých oblastech světa.

Jako balkánská země jsme pro vytvoření takového pásma na Balkáně, které by zapadlo do celkového úsilí v zájmu zajištění bezpečnosti a spolupráce v Evropě. Myslíme si, že je nutno udělat vše pro rozvoj spolupráce a důvěry v této oblasti, pro její přeměnu v pásmo dobrého sousedství a mírové spolupráce, bez atomových zbraní a cizích vojenských základen. RSR, která vystoupila s mnoha konkrétními návrhy v tomto směru, se domnívá, že existují podmínky pro to, aby balkánské země zahájily a prováděly v tomto směru účinné akce.

Spolu s jednáním o odzbrojení je třeba znásobit úsilí pro odstranění jakékoliv vojenské konfrontace a vůbec jakékoliv

použití síly a hrozby silou ve vztazích mezi státy, pro řešení všech sporných otázek mezi státy mírovou cestou, pro rozhodné provádění politiky respektování nezávislosti, národní svrchovanosti a územní celistvosti, nevmešování se do vnitřních záležitostí jiných zemí. V tomto směru příkládáme velký politický význam co nejrychlejšímu vypracování Deklarace o mírovém urovňování mezinárodních sporů, navržené naší zemí na VS OSN.

Vycházejíce ze skutečnosti, že otázky zbrojení a odzbrojení se týkají zájmů bezpečnosti každého státu, a taktéž z principu, že všechny státy nezávisle na jejich velikosti, vojenském potenciálu a úrovni rozvoje mají právo se zúčastnit jednání o odzbrojení a jsou povinny přispět k úspěšnému jejich zakončení, vždy jsme vystupovali a vystupujeme za to, aby v otázkách odzbrojení OSN hrála větší roli a nesla větší odpovědnost.

Je nezbytné udělat všechno pro to, aby se aktivně a důsledně přistoupilo k přípravě druhého zvláštního zasedání VS OSN o odzbrojení, které se bude konat v roce 1982 a které musí znamenat rozhodný obrat v přístupu k otázkám horečného zbrojení a odzbrojení a musí přivést k přijetí konkrétních opatření v oblasti zastavení horečného zbrojení, v první řadě jaderného, k přijetí všeobecného programu odzbrojení, k podpoře OSN v její aktivnější roli v otázkách odzbrojení.

Kladně hodnotíme existující spolupráci mezi představiteli Rumunska a dalších socialistických zemí na různých mezinárodních fórech a vystupujeme pro její zlepšení, za pořádání pravidelných konzultací mezi našimi zeměmi spojených jak se zvláštním zasedáním VS OSN o odzbrojení, tak i s ženevským výborem a dalšími mezinárodními fóry.

Vážení soudruzi,

myslíme si, že pro dosažení zvratu v oblasti zastavení horečného zbrojení a přechodu k odzbrojení zvláštní význam má stále zřejmější projev vůle národů, širokých lidových mas přistoupit k radikálním opatřením pro likvidaci nebezpečí válek, pro provádění nové politiky míru, uvolňování a odzbrojení, respektování národní nezávislosti a spolupráce mezi státy.

Už dlouhou dobu sledujeme nezvratný a vzestupný proces zvyšování uvědomělosti národů a zesilování jejich vůle a zainteresovanosti v řešení otázek zbrojení a odzbrojení. To se zřetelně projevuje v masových manifestacích, které se v poslední době konaly v řadě zemí Evropy a jiných kontinentů. Nynější demonstrace v celosvětovém měřítku jsou důkazem toho, že boj proti nebezpečí války je v současné době nejširší platformou mobilizace, zřetelně ukazuje vůli národů nezůstávat pasivními ve vztahu k probíhajícím událostem, říci rozhodné NE horečnému zbrojení, nepřipustit, aby se Evropa stala dějištěm jaderné války a vůbec nepřipustit vznik takové války.

Jako důsledek nedávné iniciativy s. N. Ceaušeska obsažené ve Výzvě fronty socialistické demokracie a jednoty odzbrojení a míru, se v naší zemi organizovaly nebo organizují rozsáhlé lidové manifestace - mítinky, manifestace, pochody míru - které silně vyjadřují vůli rumunského lidu k míru, jako příspěvek do mohutného hnutí, které se nyní rozvíjí ve světě, za přechod ke konkrétním opatřením: zastavení horečného zbrojení a odzbrojení, v první řadě jaderného.

Naše strana a stát přikládají velký význam obrovskému potenciálu, který mají odborové, ženské a mládežnické organizace, vůbec všechny společenské organizace v boji za mír a odzbrojení. Úspěchy národů v boji za národní nezávislost, proti imperialistické koloniální a nekoloniální politice, hluboké revoluční a demokratické přeměny ve světě dokazují, že je v silách národů při jednotném úsilí zabezpečit vítězství politiky odzbrojení, zastavit horečné zbrojení, zabezpečit realizaci nového mezinárodního ekonomického řádu, vytvořit spravedlivější a lepší svět na naší planetě.

Naše strana se domnívá, že současně s růstem spolupráce v oblasti upevňování obranné moci našich zemí, v nynější etapě je potřebné vyzdvihnout na první místo spolupráci a upevňování jednoty v boji za realizaci sociálně-ekonomických programů rozvoje, socialistické a komunistické výstavby, zvyšování materiálního a duchovního blahobytu pracujících, což je nevyhnutelným

základem obranné a bojové moci našich zemí. Proto si myslíme, že je nutné posílit spolupráci našich zemí v oblasti řešení ekonomických problémů, zabezpečit neustálý sociálně-ekonomický pokrok a zvyšování životní úrovně národů, což je nejvyšším cílem politiky našich stran při budování rozvinuté socialistické společnosti a komunismu a rovněž podstatnou součástí obranné moci na uhájení revolučních vymožeností našich zemí.

Přetváření do života tužeb našich národů žít v míru a bezpečnosti, pro realizaci programu sociálně-ekonomického rozvoje, zvyšování životní úrovně, zájmy bezpečnosti života všech národů si stále více žádají zesílení naší činnosti, součinnosti se všemi demokratickými a pokrokovými silami, se všemi národy, v zájmu toho, abychom jednali nyní dokud se ještě nepoužilo rakety, dokud nezačaly padat jaderné bomby, to znamená, dokud není úplně pozdě, dokud žijeme, proto, abychom zastavili jaderné vyzbrojování, dosáhli přechodu k všeobecnému odzbrojení, v první řadě jadernému.

Vážení soudruzi,

zvláště komplexní a protikladná evoluce mezinárodní situace stále více vyzdvihuje význam madridské schůzky představitelů států, signatářů helsinského Závěrečného aktu. Myslíme si, že za nynějších podmínek tato schůzka by se měla stát fórem opravdových jednání, měla by napomáhat lepšímu vzájemnému pochopení mezi zúčastněnými státy, ulehčit hledání cest a způsobů, které mohou napomáhat zmenšení napětí a ulehčit obnovení a pokračování uvolnění.

Díky úsilí a přínosu socialistických zemí a dalších zúčastněných zemí a rovněž vlivu veřejnosti, pokrokových a mírumilovných sil, v současné době bylo dosaženo pokroku v projednávání obsaženého závěrečného dokumentu. Myslíme si, že je naléhavě nutné jednat se vší rozhodností v duchu nejvyšší možné odpovědnosti pro úspěšné ukončení madridské schůzky, která by měla dát nový a mohutný impuls realizaci ustanovení helsinského Závěrečného aktu

jako celku a měla by znovu potvrdit povinnost všech států, signatářů Závěrečného aktu, uvádět do života všechny přijaté závazky, dodržovat jak ve vzájemných vztazích tak i ve vztazích s jinými státy principy zanesené do tohoto dokumentu, dojednat nová opatření k rozvoji spolupráce ve všech oblastech mezi zúčastněnými státy a zabezpečit pokračování procesu vytváření bezpečnosti a rozvoje spolupráce v Evropě.

Jako i další socialistické státy, Rumunsko se domnívá, že prvořadý význam by mělo přijetí na schůzce rozhodnutí o svolání konference o opatřeních k posílení důvěry a odzbrojení v Evropě, jako součásti procesu konference o bezpečnosti a spolupráci na kontinentu, jejímž výsledkem by bylo přijetí opatření k zastavení horečného zbrojení, vojenskému odpoutání a odzbrojení, bez kterých nemůže být řeči o míru a bezpečnosti v Evropě a v celém světě. Podstatné je to, že přes všechny velké rozdíly, které stále existují v pozicích vyjádřených v Madridu, se rýsuje konsensus o nutnosti uspořádání této konference.

RSR od samého začátku kladně oceňovala návrhy SSSR rozšířit pásmo důvěry na celou evropskou část SSSR, domnívajíce se, že toto je základ pro jednání, který umožňuje dosažení konsensu o svolání konference o opatřeních důvěry a odzbrojení v Evropě.

Naše země podporuje návrh PLR uspořádat tuto konferenci ve Varšavě.

Chtěli bychom vás upozornit na návrh, aby do začátku konference o opatřeních důvěry a odzbrojení naše země prohlásily, že jsou připraveny zříci se, v první etapě po dobu pěti let, uspořádání velkých vojenských cvičení a aby tutéž výzvu adresovaly dalším státům, signatářům Závěrečného aktu. Myslíme si, že toto, jakož i zřeknutí se uspořádání vojenských cvičení v blízkosti hranic dalších států i jakékoliv demonstrace síly, jsou opatření, která jsou schopna podstatně napomáhat oždravění ovzduší na evropském kontinentu a zvýšení vzájemné důvěry.

Naše delegace v Madridě důrazně žádá, aby na schůzce bylo dosaženo dohody o rozsáhlé vzájemně výhodné spolupráci bez překážek mezi evropskými zeměmi v hospodářské, vědecké, technické,

kulturní a vzdělávací oblastí, znásobení kontaktů a výměn mezi mládežnickými organizacemi.

RSR se domnívá, že zabezpečení procesu zahájeného v Helsinkách je mimořádně důležité pro konkrétní řešení otázek bezpečnosti a spolupráce na kontinentu. V tomto směru jednáme tak, aby na madridské schůzce bylo dosaženo dohody o organizaci pravidelných schůzek účastnických států KBSE, schůzek expertů a o dalších formách spolupráce mezi státy, které podepsaly Závěrečný akt a rovněž o termínech a místě konání budoucí schůzky představitelů účastnických států Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, kterou jsme navrhli uspořádat v Bukurešti.

Jsme přesvědčeni, že v budoucnu socialistické země zúčastněné na našem zasedání nás podpoří a myslíme si, že organizace podobné schůzky v socialistické zemi má zásadní význam, protože to je uznání úlohy, kterou socialistické země mají v úsilí o vytvoření systému bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

Jsme toho názoru, že v současné etapě madridské schůzky je potřebné projevit politickou vůli a znásobit úsilí všech účastníků, aby se tato zakončila v rozumném termínu s kladnými výsledky, přijetím obsažného a vyváženého dokumentu.

RSR, která provádí důslednou politiku RKS, prezidenta N. Ceaușeska, bude i nadále jednat, spolu s dalšími socialistickými zeměmi, se všemi státy, které podepsaly Závěrečný akt tak, aby se tato důležitá schůzka úspěšně zakončila.

Myslíme si, že je v zájmu všech národů realizace společnými silami spojené Evropy, Evropy míru a spolupráce, ve které přes rozdíly ve společenském zřízení by hlavní místo zaujímaly společné nejvyšší zájmy pokroku, blahobytu, nezávislosti, bezpečnosti a míru všech národů kontinentu.

Vážení soudruzi,

ve své mezinárodní činnosti RSR vystupuje za zastavení růstu napětí, za politické řešení cestou rozhovorů všech sporných otázek. Myslíme si, že neexistuje takový problém mezi státy, ať už by byl jakkoliv složitý, který by nemohl být vyřešen cestou jednání na základě plné rovnoprávnosti, respektování práva kaž-

dého národa na nezávislý rozvoj, v souladu s jeho snahou o nezávislost a pokrok.

Aktivně podporujeme úsilí ke globálnímu urovnání, které by zabezpečilo spravedlivý a pevný mír na Blízkém východě. V tomto duchu RSR vystupuje za vytvoření nového rámce jednání, cestou uspořádání mezinárodní konference v rámci OSN, za účasti všech zainteresovaných stran, včetně OOP, SSSR a USA, jejímž výsledkem by bylo stažení Izraele z arabských území okupovaných v roce 1967, řešení otázek palestinského lidu na základě jeho práva na sebeurčení, na vytvoření vlastního svobodného a nezávislého státu, na zajištění bezpečnosti, celistvosti a nezávislosti států oblasti. Myslíme si, že nyní existují příhodné podmínky pro to, aby byl dán impuls mírovému procesu na Blízkém východě a aby se tohoto dosáhlo, je nutné zvýšit politickou a diplomatickou aktivitu. Jedním z velkých problémů současného světa je likvidace zaostalosti, přechod k vytvoření nového mezinárodního ekonomického řádu, vytvoření nových ekonomických vztahů, na základě úplné rovnosti práv a spravedlnosti, které jsou přímým pokračováním boje proti kolonialismu a imperialismu, výrazem třídního boje v mezinárodním měřítku.

Znepokojuje fakt, že přes uspořádání mnohých schůzek, přes přijetí mnoha rezolucí OSN, prakticky nebylo vykonáno nic na cestě likvidace ekonomické zaostalosti; ani schůzka v Cancúnu nepřinesla konkrétní výsledky.

Pokládáme za potřebné vycházet z rezolucí OSN a působit v rámci OSN v zájmu projednání těchto otázek, jak to navrhly rozvojové země. Pokládáme rovněž za nevyhnutné, aby se v rámci OSN neodkladně zahájily globální rozhovory o otázkách mezinárodní ekonomické spolupráce za účasti všech států; tyto rozhovory na základě zkušeností z konference o mořském právu, by měly určit priority a principy řešení složitých otázek, s kterými se setkávají rozvojové země.

RSR aktivně podporuje boj národů za úplnou likvidaci koloniálního panství. Jsme plně solidární s lidem Namíbie, který pod vedením svého zákonného představitele - SWAPO - bojuje proti nezákonné okupaci Namíbie Jižní Afrikou. Rozhodně vystupujeme

za neodkladnou realizaci rezoluce Rady bezpečnosti v otázce získání nezávislosti Namíbií, za právo lidu Namíbie, svobodně a nezávisle se rozvíjet. Rozhodně odsuzujeme politiku rasové diskriminace a apartheidu, kterou provádí menšinový režim Jižní Afriky.

V podmínkách komplexního vývoje situace ve světě pokládáme za nevyhnutné zvýšit úlohu OSN a dalších mezinárodních organizací s cílem demokratického řešení otázek, které stojí před lidstvem.

Je nevyhnutná rovněž demokratizace mezinárodních vztahů, zajištění plnoprávné účasti všech zemí na řešení otázek nezávisle na jejich velikosti nebo jejich společenském zřízení.

Vážení soudruzi,

závěrem bych chtěl vyjádřit naše hluboké přesvědčení, že výměna názorů a informací, které se účastníme a rovněž dokument, který schválíme po ukončení zasedání, se stanou součástí směrů dohodnutých vedoucími představiteli našich stran a států, v rámci Politického poradního výboru, přispějí k prohloubení vzájemné spolupráce v zájmu uvolňování, bezpečnosti, odzbrojení, míru a socialismu v celém světě.

Děkuji za pozornost.